

JANEZ PELKO

Rojen 1968 v Kranju, živim v Škofji Loki. Doslej sem sestavil dva ducata in pol samostojnih razstav in sodeloval na nekaj ducatov skupinskih.

janez.pelko@gmail.com
www.janez-pelko.com
041 216 816

POMEMBNEJŠE SAMOSTOJNE RAZSTAVE:

- 2002 Groharjeva galerija: Rock,
- 2011 Groharjeva Galerija: Terezijanske,
- 2014 Sokolski dom Škofja Loka: Laibach: Škofja Loka,
- 2016 Hiša na koncu tunela: Subjektivno brezobjektivne.

POMEMBNEJŠE SKUPINSKE RAZSTAVE

- 2004 Potujoča razstava Laibach Focus,
- 2005 Galerija Photon: Salon erotične fotografije,
- 2006 Festimage Chaves, Portugalska,
- 2007 Festimage Chaves, Portugalska,
- 2008 Obalne galerije: Fotografija, ki je ni,
- 2012 Emzin.

V preteklosti sem se udeleževal ex-temporov, posebej ljub mi je bil Kreart.

Zanimam me širok spekter ustvarjanja, od portretov in ženskih aktov, infrardečih pokrajin, koncertnih reportaž do eksperimentalne fotografije, v zadnjem času s camera obscura.

V devetdesetih letih sem sodeloval z Gorenjskim glasom in občasno tudi z drugimi tiskanimi mediji. V zadnjem času se posvečam predvsem avtorski fotografiji, sodelujem z glasbeniki (ovitki albumov, promo fotografije) in predavam na fotografskih delavnicah.

Sem samouk, uporabljam različne pristope in tehnike ter ob uporabi digitalnih tehnologij ostajam zvest črno-belemu filmu različnih formatov.

Fotografijo dojemam kot avtoterapevtsko in predvsem kot sproščujočo substanco.

Izdal: AQ galerija.
Avtorica teksta: Boštjan Soklič
Postavitve razstave: Janez Pelko in Robert Hutinski
Oblikovanje in tisk: Filter urbane rešitve d.o.o.

Aq galerija
Na okopih 2, 3000 Celje, Slovenija
www.facebook.com/aq.galerija
Tel.: 040 629 870

Janez Pelko

razstava

Objektivno brezobjektivne

15. september - 10. oktober 2017

AQ galerija, Celje.

Janez Pelko

MESENA TIHOŽITJA JANEZA PELKA

Janeza Pelka poznamo predvsem kot ustvarjalca, ki smisel svojega umetniškega hotenja išče v enigmatičnih vsebinskih sklopih in elegantnih fotografskih izpeljankah na različne teme. Tokrat se predstavlja z zaključnim sklopom povečanih fotografij, prvotno izdelanih v tehniki camere obscure, ki dopolnjujejo njegove slogovne usmeritve in nove vsebine v njegovih ponotranjenih obravnavah človeškega telesa. Najstarejša projekcijska tehnika za reproduciranje realnosti, ki Pelku pomeni velik izziv, zahteva od fotografa posebno pozornost, potrpežljivost in drugačen tehnični pristop kot pri konvencionalni fotografiji in digitalnih orodjih. Ker Janez Pelko te lastnosti ima, s pridom uporablja »svetlopis« camere obscure, zavedajoč se njenih omejitev (kot npr. tresljaji zrcala,

dolg zaklopni čas...) ter prednosti. Že Leonardo Da Vinci je leta 1498 napisal, da je camera obscura kot človeško oko, da v njej nastane slika tako kot v očesu. Njene odlike poleg širine posnetka in globinske ostrine omogočajo avtorju še mehko (tonsko) komponiranje vzdušja in telesnosti, za čemer so npr. stremeli mojstri klasičnega slikarstva. Od fotografa, ki nastopa v vlogi režiserja in scenografa hkrati, zahteva znanje, veliko mero zbranosti in občutek za prostor. Čeprav v odnosu do grobega prostora izpostavljeno človeško telo deluje krhko in občutljivo, je v funkciji vizualne strukture in v okviru kompozicije (statične ali dinamične) notranje razgibano, prežeto s senzibilnostjo, nežnostjo in subtilno erotiko. Pelko nosilce svojih pripovedi umešča po prizoriščih in zdi se, kakor da bi jih premikal po šahovnici, ki je prisposoba za avtorjev notranji svet, poln protislovij in dvomov.

Janez Pelko svoj raziskovalni proces tematike »telo in prostor« kontinuirano razvija in širi že nekaj let. Njegove podobe iz pričujočega cikla so odklon od običajnih skomercializiranih prikazov človeških teles; osvobojene so vsakršne vulgarnosti, ohranjajo tradicionalne umetniške vrednote na originalen, kreativen način. V času vseprisotne internetne poplave digitalnih sličic ženskega ali moškega akta, Pelko človeško figuro dviguje na pedestal, ki si ga kot taka v sodobnem svetu brez dvoma zasluži, to pa počne neposredno in iskreno. Na Slovenskem je veliko fotografov, ki se ukvarjajo z aktom, le malo pa je takih, ki bi jim iz modela uspelo izvesti toliko spontanosti, pristnih čustev, poz in efektnih interakcij z naravnim ali umetnim okvirom, kot to uspeva Janezu Pelku. Fotograf instinktivno postavlja protagoniste svojih zgodb v divjo naravo, na pečine, ob slapišča, na gozdne jase, v grape pod vršaci. Prepušča jih elementarnosti narave, ob tem pa poskuša do dopustnih meja, ki mu jih določa uporabljena fotografska tehnika, skrbeti za optimalnost kadra. Njegova »telesa« atmosfero krajine, v kateri so umeščena, nadgrajujejo in osmišljajo. Fotograf je sledilec (celo model), v končni fazi tudi snemalec nešteti dogodkov – tako sproščeno igrivih

Objektivno brezobjektivne

kot resnih - na poti do katarze in končne osvoboditve, do katere pride v totalnem stiku z naravnim prapočelom. Janez Pelko nam dramatično, a ne pompozno, prikaže širok čustveni spekter s sliko in zgodbo skozi razumljive metafore. Podobe so včasih likovno kontrastne, drugič spet sanjsko zamegljene, vedno vsebinsko pomenljive in formalno razgibane.

Pelkova dela so rezultat intenzivnih razmišljanj brez odvečne subjektivnosti, hermetičnosti, cenenih efektov in blišča. Avtor nastopa v vlogi fotografskega lovilca - kronista izbranih trenutkov, izpolnjenih z duhom transcendentalnosti. Njegovi abstrahirani motivi krajine in njene elementarnosti niso preproste kulise za izpostavljanje golote, temveč so jasne

težnje po ohranjanju umetnosti, ki skuša prodreti pod lupino predstavnosti ter odkriti in spoznati skrivnostne procese človeške psihe, ki jih izpoveduje telo. Pelko se na svojevrsten (konstruktivističen) način približuje arhaičnemu pojmovanju telesnosti, oživlja pozabljeno estetiko človeškega telesa in vzpostavlja mnoge primerjave z današnjimi (spornimi) lepotnimi ideali. Po drugi strani s svojimi podobami vizualizira kompleksnost sodobne komunikacije, opozarja na nejasnosti v medčloveških odnosih, na stiske in dileme v kaotični družbi in odpira vprašanja, ki se dotikajo občutljivih čustvenih stanj. Pelkove fotografije lahko dojemamo tudi kot vizualni protest zoper nesmisle klavstrofobičnega sodobnega sveta, v katerem je banaliziranje in komercializiranje človeškega telesa nekaj povsem normalnega. Vprašajmo se, kdo nam postavlja estetska merila in parametre v vsakdanjem življenju in zakaj?

Boštjan Soklič,
umetnostni zgodovinar in kustos Loškega muzeja Škofja Loka